SOMMARNUMMER • ÅRGÅNG 59 (65) • NR 2
Oskar Fredriksborg i APRIL 2000

Borg-Skum

Kungl. Vaxholms kustartilleriregementes och Vapenbrödernas tidning

Borg-Skum har följt vpl:utbildningen på båtkompaniet under en tillämpad övning. Läs mer på sid 6–8. På bilden från vänster fu Daniel Thunvik, Jacob Högfeldt och Gustav Steneholm.

BORG-SKUM

1:a juli närmar sig obevekligt. En ödesdag då i princip vårt försvar halveras.

KA1 kommer dock att innehålla samma personalstyrka som tidigare men med en ny organisation. I skrivande stund är inte denna organisation klar, så en redovisning av den får vänta till nästa nummer av Borgskum. Emellertid kommer förbandsbenämningen att ändras från KA1 till Amf1 d v s Vaxholms amfibieregemente.

Jag tänker på de olika beteckningar regementet haft under sin existens. Först var det Kungliga Vaxholms sedemera bara Vaxholms Kustartilleriregemente men med tiden benämnt KA1. Så kom man på att krigsförbanden skulle stå i centrum (*vilket jag trott dom gjort hela tiden. reds.anm*) och då blev det KAB2/KA1. När krigsförbanden blev allt färre blev det åter KA1. I folkmun var det hela tiden KA1 som gällde. Vi får väl se hur lång tid det tar för oss kustartillerister att bli amifibienister.

Glädjande är dock att den nya amfiekåren blir ett eget vapenslag som kan föra kustartilleriets traditioner vidare.

Så får jag presentera innehållet i detta nummer

- I och med att vi haft regimskifte på regementschefsposten får vi avskedsord från förre chefen och en programförklaring från den nya.
- Borgskum har följt båtkompaniets verksamhet i Söderarmsskärgården och fått en fantastisk uppvisning i vad dessa unga värnpliktiga båtchefer kan prestera.
- Borgskum har följt upp vilka förändringar som skett på KA1 under årens lopp, vi kallar bildkavalkaden för "*Vårt KA1 förr och nu*".
- *Urban Sobéus* nya bok "*Havsbandslinjen i Stockholms skärgård 1933–1945*" presenteras. En bok som vi rekomenderar inte bara till dom som tjänstgjorde där under den aktuella tiden.
- Inbjudan till regementets dag den 12 augusti...
- ...och inbjudan också till Kamratföreningsträff i augusti, som i år har KA1 som värdförband.

Därmed önskar Red sina läsare en

Skön Sommar!

REDAKTION:

Redaktör: Tor-Arne Svensson
tillika ansvarig utgivare
Tfn 08-673 31 25

Redaktionskommité:
Ingemar Wemmenhög
Tfn 08-541 360 12
Hans-Jochen Seifert
Tfn 08-541 316 56
Bert Amtén
Tfn 08-541 369 49

Redaktionens adress och tfn:
Borg-Skum · KA 1 · 185 82 Vaxholm
Tfn 08-541 720 29, 27
Fax 08-570 125 94
Utgivning: Fyra nummer per år
Annonser: Redaktionen

Layout:
Texteriet Gunilla Borg
Tfn/fax 08-511 730 52
e-mail: gunilla.borg@texteriet.se

VAPENBRÖDERNA:

KA1, 185 82 Vaxholm
Tfn 08-541 720 27
Fax 08-570 125 94
Årsavgift: 100 kr.
Postgiro: 9 33 80-4
Bankgiro: 473-0537

Skattmästarens adress och tfn:
Bert Amtén
Grenadjärvägen 8
185 41 Vaxholm
Tfn 08-541 369 49
Adressändring meddelas skattmästaren

VAPENBRÖDERNAS STYRELSE:

Hedersordförande:
Överste 1. gr Curt Karlberg.

Ordförande:
Överste Bengt Andersson.

1. vice ordförande:
Direktör Ulf Ressel.

2. vice ordförande:
Överste Stefan Jontell.

Övriga styrelseledamöter:
Hans-Jochen Seifert,
Sven Johansson, Agneta Blom,
Bill Norén, Tor-Arne Svensson,
Christina Grahn, Bert Amtén,
Ingemar Wemmenhög, Tommy Aasa.

Suppleanter:
Per Brännhammar.

Revisorer:
Rune Nilsson, Christer Uppström.

Revisorssuppleant:
Jan-Olof Boman.

Vapenbrödernas Valberedning:
Karin Enström, Jan Gustafsson
(sammankallande) samt Håkan Melin.

Förre regementschefen

Öv Stefan Jontell

HAR ORDET

Det är dags att säga tack för mig efter tre och ett halvt år som chef för KA 1.

Mitt tack riktar sig främst till all personal på KA 1 men också till övrig personal som tjänstgör inom övriga organisationsenheter på Rindö.

Det känns lite vemodigt att lämna arbetskamraterna som man har kämpat ihop med under en relativt lång tid, även om detta är en naturlig del i officersyrket.

Det har varit i många avseenden en fantastisk tid. Det kan kanske vara orättvist att lyfta fram något särskilt, men i alla fall, det år när vi fick öva vår brigad vid ett stort antal övningar känns särskilt intressant och meningsfullt. Att få leda en brigad under tillämpad övning med mycket ny materiel och kunniga och entusiastiska människor, var en speciell känsla och där känslan av gemenskap var mycket stark.

Jag är övertygad om att just känslan av gemenskap är mycket viktig inte minst i en militär organisation. Även om KA 1 är en stor arbetsplats så är känslan av gemenskap viktig för trivsel och arbetsresultat. Den utveckling som nu sker på KA1 med en ny organisation och där hela KA 1 har ansvaret för produktionen av 1. Amfibiebrigaden kommer att stärka den goda gemenskapen ytterligare.

En god gemenskap har jag också känt tillsammans med alla Vapenbröder.

Jag vill också passa på att tacka för min tid som ordförande, där firandet av 100-årsjubiléet för alltid etsat sig fast i minnet.

Den osäkerhet som vi levt under det sista året har naturligtvis varit påfrestande för var och en. Jag är djupt imponerad av det sätt på vilket ni alla har tacklat denna osäkerhet. Vad jag kan konstatera så har oron för framtiden inte på något sätt påverkat det dagliga arbetet. Arbetet har i stället som vanligt kännetecknats av professionalism och vilja att åstadkomma ett bra resultat. Tack för det.

Vi kan naturligtvis fråga oss varför blev riksdagsbeslutet som det blev? Det finns säkert ingen enskild punkt som är svaret på den frågan, utan det är en mängd samverkande faktorer som utgjorde grund för beslutet.

Jag är dock övertygad om vårt förhållningssätt under processens gång inte negativt påverkade beslutet utan snarare tvärtom.

För mig som chef för KA 1 hade det varit mer intressant att få utveckla regementets utbildningsförutsättningar i stället för att behöva ägna sig åt regementets överlevnad.

Den avvägningen görs dock inte av regementschefen. Vi har nu i alla fall framgångsrikt kämpat oss igenom en besvärlig tid. Det är nu både min förhoppning och övertygelse att ni alla kan se framtiden an med tillförsikt och där den nye regementschefen tillsammans med all personal på KA 1 kan starta utvecklingen av regementet från en bra grund.

Jag vill avslutningsvis önska den nya *regementschefen överste Bengt Andersson* och all övrig personal på KA 1 *"Lycka till med utvecklingen av såväl regementet som 1. Amfibiebrigaden"*.

Ha En Skön Sommar!

Stefan Jontell

Ny chef för KA1

Borg-Skum hälsar den nye regementschefen och tillika nye ordföranden för Vapenbröderna, Överste Bengt Andersson, hjärtligt välkommen till regementet. Han ger här sin syn på KA1:s närmaste framtid.

Det beslut som riksdagen fattade i slutet på mars innebär att vi som tillhör KA 1 kan fortsätta att bygga vapnets framtid. Kustartilleriet kommer med all sannolikhet att byta namn till ***Amfibiekåren***. Vaxholms Kustartilleriregemente kommer att byta namn till ***Vaxholms Amfibieregemente*** och vårt broderförband i väst kommer att byta namn till ***Älvsborgs Amfibieregemente***. Namnbytet är en naturlig följd av den framsynta utveckling som skett inom vapnet under de senaste åren från att ha varit ett kustartilleri, väl anpassat att möta de svåraste hoten. Under det kalla kriget har kustartilleriet utvecklats till en amfibiekår som kan lösa de svåraste uppgifter nu och i en framtida stridsmiljö, men som även kan utnyttjas för att stödja vårt samhälle under svåra kriser och bidra till att hävda landets integritet. Kåren kan naturligtvis, bidra med viktiga komponenter i internationella insatser tillsammans med andra förband från Sverige eller från andra länder.

På regementet kommer i framtiden huvuddelen av amfibiebrigaden att utbildas. Detta innebär att såväl amfibiebataljoner som de så kallade brigadförbanden kommer att utbildas här. Exempel på brigadförband är *spaningskompani, luftvärnskompani, pionjärkompani, underhållskompani och stabskompani*.

Flera av dessa förband är under utveckling vilket innebär stimulerande och lärorika uppgifter för amfibiekåren. Som exempel på intressanta utvecklingsområden kan pionjärkompaniet framhållas. I pionjärkompaniet utvecklas förmågan att kunna genomföra röjning av hinder i mediaövergången land/hav (land/vatten).

Vi har alltså att se fram mot en stimulerande och intressant framtid inom amfibiekåren. En framtid som kommer att innehålla ett stort antal utmaningar, men där de som skapade vårt arv bäddat väl för att dessa utmaningar skall kunna mötas på ett bra sätt.

Är då allt bara frid och fröjd? Svaret måste bli nej. Amfibiekåren liksom armén saknar i dag tungt understöd. Det lilla antal pjäser som blir kvar i Försvarsmakten kommer att innebära att de förband som kan sättas in i en konflikt kommer att lida stora förluster. Den totala mängden tungt understöd som kan avges räcker knappt till ens för att understödja en enda brigads anfallsstrid. I detta sammanhang måste också det olyckliga beslutet att inte behålla 12/80-utbildningen nämnas. 12/80 är enligt alla (i alla fall nästan alla) artillerister ett av världens modernaste artillerisystem. Systemet har förmåga att bekämpa rörliga punktmål såväl på land som till sjöss. 12/80 kan dessutom lösa samtliga uppgifter som fältartilleriet löser fast snabbare och med längre räckvidd. Vidare innehåller systemet hela artillerikedjan från målinmätning med laser, tv och radar till skjutande pjäser. Förbandet är också det enda artilleriförband som på ett effektivt sätt kan användas i internationella insatser eftersom det kan insättas med graderad verkan och korta säkerhets- och riskavstånd. Med ovan tecknade fakta är det svårt att förstå beslutet att lägga ner 12/80 vilket dessutom gör amfibiebrigaden, negativt, unik som det enda brigadförbandet som saknar organisatoriskt ingående artilleri.

Det finns dock ett ljus i mörkret. Amfibiekåren deltar aktivt i arbetet i projektet *"artilleridemonstrator"*. Projektet syftar till att bibehålla och utveckla kompetens inför anskaffning av ett nytt försvarsmaktsgemensamt artillerisystem. Detta innebär att vi med våra särskilda kunskaper avseende punktbekämpning mot rörliga mål på långa avstånd kan vara med och utforma framtida vapensystem. Projektet är ett samprojekt mellan Armén och Amfibiekåren. I projektet studeras även framtidens långräckviddiga raket- och robotsystem varför även våra BRIS 15-experter deltar i projektet.

Med dessa ord vill jag önska en skön sommar och även hälsa er välkomna till ***amfibieregementets dag den 12 augusti.***

Bengt Andersson

HAVSBANDSLINJEN I STOCKHOLMS SKÄRGÅRD 1933 – 1945

av Urban Sobéus

Militärhistoriska förlaget, Stockholm
Ale Tryckteam AB, Bohus 2000

Först som sist skall det sägas. Det är en mycket bra bok, som *Urban Sobéus* skrivit om "*Havsbandslinjen i Stockholms skärgård 1933–1945*". Den är i och för sig en fortsättning på "*Försvaret av Stockholms skärgård 1914–1935*", men kan läsas helt separat. Den är vackert inbunden med foton av Söderarm på omslaget. Trots 382 sidor är den förvånansvärt lättläst.

Det är en bra bok för dem (liksom undertecknad) som upplevt tiden före och under beredskapen. Här kan man få fakta belysta. Här kan man få tillrättalagt det man själv uppfattat som "*order, kontraorder och det som är tillsagt*".

Det är en bra bok för forskare, som söker skildra sammanhanget med vad som hänt och byggts. Den skildrar det historiska skeeendet och vad som blev resultatet. Mycket tid har författaren själv lagt ner på forskning i arkiv.

Det är en bra bok för alla dem, som älskar Stockholms skärgård och och då stöter på oförmodade militära överraskningar, när de vistas eller går i land på öar, som varit stängda i över 50 år, men som nu öppnats.

Boken är uppdelad på, dels bakgrund, dels utbyggnad och beredskap. I särskilda kapitel har de polska ubåtarnas ankomst 1939 och Ålandsfrågan behandlats. Det senare kapitlet innehåller mycket som är unikt. Hemligheten var stor tills helt nyligen. Ja, så stor att de inblandade inte visste om att de var placerade att ingå i en svensk styrka för Åland!

Det är förståeligt att ekonomin spelar en stor roll, när det gäller att bygga ut havsbandslinjen. Man kan förstå att regering och riksdag är tveksamma. Tur att de kan – i viss mån i varje fall – luta sig mot den "*Palmqvistska fonden*", i boken omfattande behandlad. Vem som kom på knepet är dock förborgat.

Vad man däremot inte kan förstå, är motsättningarna och prestigen hos de marina cheferna. Fördröjningar på grund av oenighet inom marinen kan inte ursäktas. Så långt efter-år är det ofattbart att gamla åsiktsskillnader kan vara rådande. Därför är personbilagorna välmotiverade.

En sak, som förvånade oss redan som unga, var kustförsvarets styvmoderliga behandling, inte minst avseende artillerimateriel. *Fanns det ingen som kunde konstruera lämplig materiel? Varför var vi tvungna att alltid "taga vad man haver"? Varför måste alltid huvudmaterielen vara minst 50 år gammal?* Konsekvenserna kan man läsa om i boken.

Det är en angelägen bok. Framförallt med tanke på vad som händer just nu med det svenska försvaret. Pris 280:-. Kan beställas hos Vaxholms fästnings muséum. Telefon 541 721 57, Fax 570 125 52.

Eric Jarneberg

Välkommen till Regementets dag

Lördagen den 12 augusti

Ni skall få tillfälle att se något av den verksamhet som bedrivs på KA 1 samt att få en bild av det moderna Kustartilleriet.

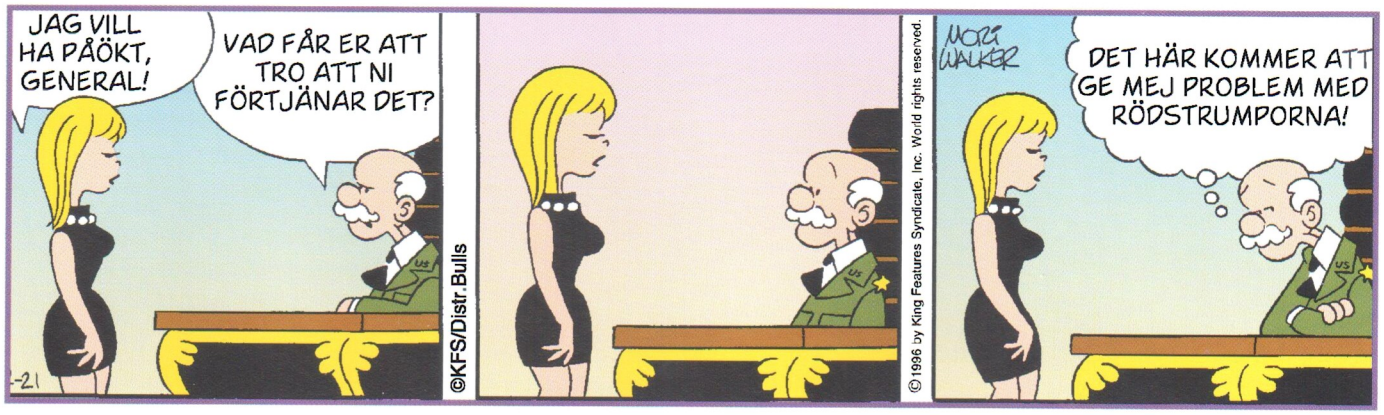
Bland annat kommer att visas:

Kustförsvarsbataljons och Amfibiebataljons verksamhet. Fartyg, Ubåtsskydd m m. Evenemanget börjar kl 10.00 och bedöms slut kl 14.00 (regementet är öppet för allmänheten från kl 08.00 till 16.30).

En enklare lunch kommer att erbjudas.

Det kommer inte att vara tillåtet att medföra bil till regementet varvid det kommer att ordnas parkering med matarbussar i Vaxholm och på Värmdö. Det finns tyvärr ingen möjlighet att kunna erbjuda båtägare båtplats vid regementet.

Välkomna!

EN DAG MED Amfbat:s b

Mot norra skärgården

Alla nyhetsprogramms *"vädergurus"* hade lovat sol över ostkusten. Nöjda med denna förutsägelse styrde (*T-A Svensson, H-J Seifert och jag*) vår bil mot Räfsnäs brygga på Rådmansölandet. Det var en tisdagsotta i maj och vi var på väg till ett sammanträffande med båtkompaniet. Klockan 08.00 var vi på plats och vid bryggan låg en stridsbåt och väntade. Kompanichefen skulle åka med samma tur så i väntan på honom betraktade vi en ejderhona som med skrockanden varnade sina nyfikna ungar att gå för nära människoexemplaren på bryggan. Vi njöt av morgonsolens värme i det vindstilla vädret. Så kom *Claes Deshayes, kompanichefen*, och efter diverse hälsningsceremonier bar det iväg rakt in i dimman. Bokstavligen alltså. Det fanns ingen vind att skingra den och solens värme var ännu inte tillräcklig för att upplösa den. Var det en vit vägg som ögonen skulle få stirra sig trött på under dagen i stället för den vackra skärgård som alla vi kustartillerister bär i våra minnen?

Det här skulle väderspåmännen få äta upp. Vi angjorde Yttre Hamnskärs brygga. Dimman till trots och klev över på gamla MUL 19, numera renoverad och omdöpt till BARÖSUND. Den utgjorde underhållsbas för båtkompsniet. Här lagades mat för ett 80-tal befäl och värnpliktiga under veckan. I den trånga men mysiga mässen fick vi både kaffe och en redogörelse för dagens aktiviteter. *Utbildningsansvarig plutonchef, löjtnant Göran Hagberg*, bredde ut ett sjökort och förklarade:

> "Övningen idag avser att ge båtcheferna marschfärdighet. Vi är indelade i tre kompanienheter med tre plutoner i varje. Varje pluton består av tre stridsbåtar. Varje kompani får en bred förflyttningskorridor från Hamnskär ner till Kanholmsfjärdens södra del, där bataljonens båtar skall vara kl 13.00. Efter intagen lunch går färden tillbaka upp till Hamnskär. Vi går under tillämpade förhållanden med helikopterhot mot oss. Två helikoptrar kommer att under viss tid genomföra spaning och anfall inom tilldelade sökrutor. Det kommer att filmas från helikoptrarna. Filmen använder vi sedan vid genomgång efter övning."

"Upptäcktsrisken är väl inte särskilt överhängande (tänkte jag) eftersom dimman ligger tät."

Övning i marschfärdighet

T-A och jag embarkerade stridsbåt 864, medan *Hans-Jochen* följde en annan båt. På vår båt svarade *furirerna Daniel Thunvik och Gustav Steneholm* för båtens framfart. Som *maskinman* regerade *Mikael Miglis*. Övad B1 (båtchef 1:a pluton) var *furiren Jacob Högfeldt* som också var ombord på 864. Övad plutonchef höll genomgång i transportutrymmet. "09.45 skall vi vara vid spridningspunkten. Kryckan 09.50. Brytpunkt 1 kort 612. Furusundsleden dold maskering. Runda sydspetsen av Yxlan. Förbi Lagnö östra udde, utanför Husarö till Norrön norr om Möja brytpunkt 2 , 1215. Sedan vidare ner mot Sillösund och Rödkobbsfjärden.

In i dimman.

B1:s ordergivning.

Slutligen längs Harö, Skarprunmarn, Runmarö." Iväg ut i dimman igen. En dimma som faktiskt började lätta, hjälpt av en tilltagande bris och en ökande solvärme. När vi kom ut till havssvalget var det klart väder. Nu kunde övningen börja. Ett hinder för övningens realism var de civila sjövägsreglernas inflytande. Fartbegränsningar, hänsyn till förtöjda båtar och väjningsregler. Det följdes grannlaga vad jag kunde uppfatta. Besättningen växlade om som utkik och bemanning av kulsprutan. Inlevelsen var påtaglig maskeringsfärgen satt där den skulle. Även båtarna gick med maskeringsnäten förberedda. Som vanligt var våren mindre långt gången härute. Mellan Hamnskär och Furusund skilde sig lövsprickningen åt från tidig vår till tidig sommar.

Maskinproblem och helikopterhot

Jacob Högfeldt hoppade in som *navigatör* med *Gustav Steneholm* bakom rodret medan *Daniel Thunvik och Mikael Miglis* svarade för skydd mot helikoptrar. Så här kunde det låta då J.H. gav navigeringsanvisningar till **D.T.:**

> "Gå mot fyren! – mellan udden och kumlet – friliggande bränning – nästa, kurs 340 ! kom till kurs – nu! Håll på röda huset! Farligheter – udden om babords bog sten ...osv."

åtkompani

Det gällde för rorsman att hänga med i farter väl över 40 knop. Plötsligt uppenbarade sig *Mikael Miglis*. "Vi har ett drivmedelsläckage på ett rör upp till spridaren."

"Är det dimensionerande för framfarten?" Frågar jag. "Nej," svarar *Miglis* "jag byter rör vid något längre uppehåll." Han tittar till maskinrummet med jämna mellanrum och det kändes betryggande. *Mikael* har bara varit några veckor på KA1.

B.S.: "Du är Stockholmare Mikael, hur kommer det sig att du valde maskinutbildning?"

Mikael Miglis som helikopterspanare.

M.M.: "jag har alltid varit tekniskt intresserad och gillar sjön. Från början hamnade jag som markstridsman på KA 3. När sedan förfrågan kom om några ville genomgå maskinutbildning på KA 2 så tog jag chansen. Eftersom ingen stridsbåtsutbildning genomförs på KA 3 så hamnade jag här efter KA 2 utbildningen. Efter värnplikten tänker jag fortsätta på sjön."

"C-meddelande, C-meddelande, helikopter kl 11!" kommer det ur radion.

" Gå in i skuggan av babordslandet – rätt så! Följ stranden!" Vi befinner oss i Furusundsledens södra del. Aktiviteten ombord blev livligare. Flygvarnaren orienterades. Pulsen stegrades nog här och var. Vi spanade allihop, förutom navigatör och rorsman. Vi klarade oss från upptäckt den här gången. Mellan Östra

Omstritt vatten i Furusundsleden.

Lagnö och Möja for vi ömsom fram i hög fart över öppna fjärdar, ömsom i krypfartlängs stränder och smala sund. Vid Norrön hade vi en ny brytpunkt.

Lunch i halvtid

Så gick vi ner i Sillösund. En av skärgårdens allra vackraste leder. Den blev inte mindre vacker för att en havsörn lättade och följde stranden på vår styrbordssida. Med mäktiga långsamma vingslag fick den förskrämda måsar att vinglande ge sig av i olika riktningar för att sedan själv slå sig ner i en martall och blicka ut över delar av sitt revir. Raskt forcerade vi norra delen av rödkobbsfjärden och tog oss via Skarprunmarn ner mot Stavsnäs, där vi angjorde Södra Berghamn, en liten ö med badstränder och höga bergskanter. Ingen helikopter hade lyckats ta oss på nervägen. Med några raska grepp från samtliga besättningar på vår plutons tre båtar, var vi snart maskerade och jämnade ut bukten mellan två höga berghällar där vi låg sida vid sida. Lunchutspisning vidtog. Vi hade med oss skaffning från Barösund (Mul 19). Kasseler med tysk potatissallad, en delikatess i solskenet framför båtarna.

Båtchefernas synpunkter på sin utbildning

Jag vände till *Gustav Steneholm*.

B.S.: "Hur har båtchefsutbildningen bedrivits hitills?"

G.S.: Mycket teori i höstas. 4 veckors praktik hann vi med före juluppehållet, då vi fick lära oss att manövrera. Skepparexamen tog sin tid, men sedan vecka 13 har vi kört båt hela tiden.

B.S.: "Vad är dina förväntningar på den fortsatta värnpliktstiden som båtchef?"

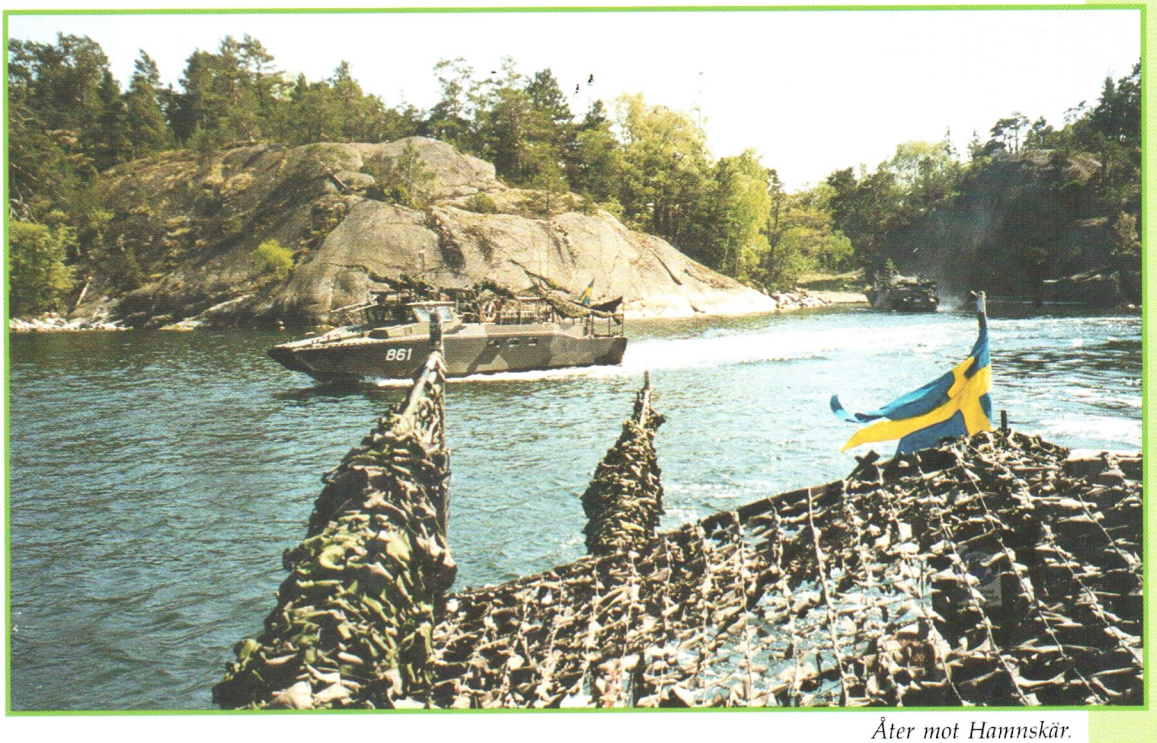
Forts sid 8

Febril maskeringsverksamhet.

G.S.: "Att få bli sin egen chef utan en instruktör hängande över en jämnt och ständigt. Jag förstår behovet av det, men det skall bli skönt att få fatta egna beslut och ge anvisningar till dem som skall transporteras. Att få arbeta i team med en och samma besättning, ser jag också fram emot. Vecka 23 får vi veta vilka som skall utgöra besättnig på vilka båtar och vilka kompanier vi skall betjäna."

B.S.: "Vad tycker du att det krävs av en duktig båtchef förutom kunskap i navigation, båtens manövrering och taktisk anpassning?"

Åter mot Hamnskär.

G.S.: "Självdisciplin ordning och reda. Det lärde jag mig inte minst under vinterutbildningen i Älvdalen. Det var självmarkerande om man la vantarna från sig i snön eller glömde något på fel plats som sedan skulle återfinnas i mörker och snöyra. En god fysik måste också till. Nu på senare tid har fysträningen lyst med sin frånvaro på veckoschemat."

B.S.: "Allt får inte plats på schemat vid vissa komprimerade utbildningsperioder, är det då inte läge för lite egenansvar i den frågan, det vill säga träna på fritiden?"

G.S.: "Jo visst, men arbetstidsuttaget har varit stort. Vi slutar sällan före 2200 med efterarbeten och förberedelser för nästa dag."

B.S.: "Vad skall du ta dig för efter värnplikten?"

G.S.: "Jag tänker studera till civilingenjör" Kommer svaret rappt "men höstterminen börjar innan vi slutar här så det kanske blir frivillig tjänstgöring i väntan på nästa intagning." På kompaniet finns en del frivilliggörande sergeanter från året innan. Vi hade med oss *Fredrik Brötell* i vår stridsbåt, som övervakare och kritikgivare. *Jacob Högfeldt* är från Eskilstuna. Han fick vetskap om båtchefsutbildningen från en f d klasskompis, i Sigtunaskolan, som genomgått den och rekommenderade den.

B.S.: "Du har hört vad *Gustav* sagt. Har du något att tillägga?"

J.H.: "Jag håller med *Gustav*. Det har varit mycket båtåka under ledning och övervakning. Jag förstår också behovet av mängdträning, men det finns en viss risk att man hamnar i "slentrianfällan" och blir oförsiktig och förlitar sig på instruktören. Därför ser jag fram mot vecka 23 och ett mer självständigt handlande." *Daniel Thunvik* från Kungsholmen i Stockholm håller också med.

B.S.: "Har värnplikten vid KA 1 och amfibiebataljonen motsvarat vad du trodde dig veta innan?"

D.T.: "Det har varit jobbigare, men stimulerande."

Återfärd

Intervjuandet avbryts av en genomgång med cheferna inför återfärden som nu skall genomföras med engelska som språk enligt NATO-standard. En sydlig bris och ett solglittrande skärgårdshav blev vår "bakgrundstapet". Inte heller nu upptäckte vi några helikoptrar, fast C-meddelanden om helikoptrar korsade etern. Väl uppe vid Havssvalget vek vår båt av och angjorde Botviksskär där *H-J Seiferts* stridsbåt anslöt. Skickligt manövrerades båtarna för mot för utan att dunka i varandra så att "*Jocke*" kunde promenera över. Så stod vi åter på Räfsnas brygga, fast åtta timmar senare. Vi gjorde ett ekonomiskt överslag när vi åkte hem i bilen. 25 båtar var med i övningen. 8 timmar per båt ger 200 gångtimmar. Internpriset bedömde vi till c:a 1.000 kr vilket skulle ge en kostnad av 200.000 kr för dagens verksamhet. Efter diskussion kom vi fram till att det var värt varenda krona för att få fram duktiga båtchefer, som inte bara skulle kunna fungera i krig, utan också kunna fara fram med omdöme i fred. Borgskum tackar befäl och värnpliktiga på båtkompaniet för att vi fick vara med om en innehållsrik och bra övning.

Text IW
Bild TAS

Vårt KA 1

Förr & Nu

Under 70-talet byggde huvuddelen av de svenska Regementena utbildningshjälpmedel i form av Övningshallar, Tälttorkar, Simulatorhallar, Akustiska skjutbanor m m.

På KA 1 hände inte så värst mycket bl a torkades tält i korridorer, logement, vindar och andra utrymmen. Att vi inte utvecklades kan ha sin förklaring i att vi hade våra utbildningsplatser huvudsakligen på öar ute i skärgården. I samband med tillkomsten av Vi90 då Krigsförbandet skulle stå i centrum, blev KA 1 en produktionsplats för flera brigader och fristående bataljoner och dessutom tillkom Amfibiebataljonen med för oss ny materiel och följaktligen nya behov av hjälpmedel. Således har det under de senaste 15 åren skett många förändringar på KA 1. För våra Vapenbröder som nu lever med minnet av hur det tedde sig förr, följer nu en bildkavalkad som visar på förändringarna.

De största förändringarna är att övningsområdet har utökats västerut genom ett markköp av kommunen, Kasernområdet har utökats avsevärt och "nya" Rindövägen (länsväg 264) har skurit av "*Södra fältet*".

H-J S

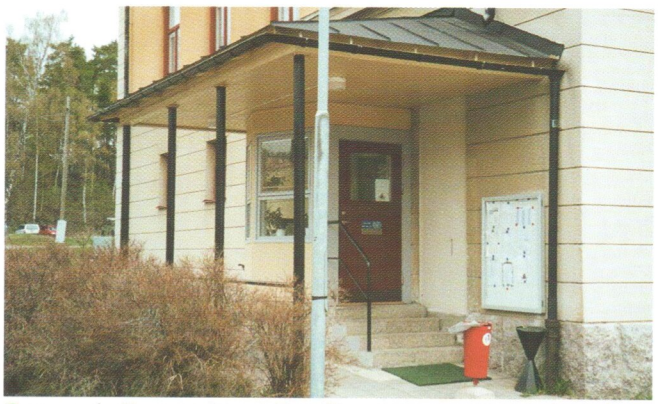
Forts sid 10

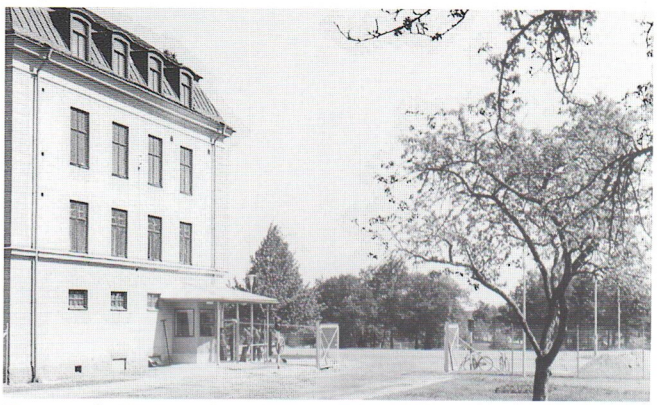
Nya Kasernvakten.

Här låg tidigare Livsmedelsaffär sedermera Kiosk, Post och Hårfrisörska.

Den gamla Kasernvakten i Kanslihuset är numera Resebyrå för de värnpliktigas hemresebehov.

Den gamla Kasernvakten i sin tur efterträdde Kassan på KA 1.

Telefonväxeln som tidigare fanns i kasern 2 finns numera i Kanslihuset i utrymmet som förr inhyste budcentralen som förvisso finns kvar där men i förändrad form.

Idrottshallen som är renoverad har fått sin västra gavel tillbyggd och där finns nu en styrketräningshall och stora ljusa omklädnings- och duschrum.

Förr & Nu

En nybyggd hamn med utökat antal förtöjningsplatser och nederst till vänster i bild syns båthallen på platsen där förr låg Andersbergsbryggan. Det ljusa taket i bildens nederkant är Vattenövningshallen. Hamnen kallas Grisselmaren.

Den under många år efterlängtade tälttorken. Här finns det möjlighet att torka upp till 24 tält (12 o 20) på 12 timmar. Det röda tältet till höger är en verkstad för reparationer och underhåll av Gruppbåtar.

I hamnens inre del vid sidan av Idrottsplatsen finns en styrketräningsbana. Här skymtar även en del av Marinfemkampens hinderbana.

Den gamla matsalen som glatt och förskräckt mången hungrande soldat är numera ett förråd för Amfibiebataljonens mångfald av materiel.

Gamla matsalen tidigare slangfabrik.

På östra Kaserngården där förr låg de s k "ub-kåkarna" finns nu en kontorsbyggnad kallad "Schubacken" efter dåvarande Marinchefen som möjliggjorde dess tillkomst med kort varsel.

Östra Kaserngården omkring 1920.
I bakgrunden underbefälsvillorna (ub-kåkarna).

Fortsättning följer i nästa nummer

Notisen

Avtal MKO (Rindövarvet) och Rindö Marine AB

Den 31 mars skrevs ett avtal mellan Ostkustens marinkommando, MKO och Rindö Marine AB ang Rindövarvet.

Avtalet gäller bl a löpande underhållsarbeten på KA:s båtar och fartyg, men kan även utnyttjas av övriga försvarsmakten. Samtidigt har inte MKO förbundit sig utan kan konkurrensupphandla större underhållsmodifieringsprojekt.

Rindö Marine AB fick avtalet i konkurrens med två andra anbudslämnare. Avtalet gäller till och med år 2002.

Avtalstecknandet: Tom Thureborg (prodchef RM), Björn Nordbäck (CMKO), Torbjörn Larsson (varvschef RM), Bengt Svantesson (C Kustf/MKubbat O) och Conny Carlsson (MKO inköpschef).

Nya medlemmar

Vi hälsar honom hjärtligt välkommen med i kamratkretsen

ARNE SYRÉN	SOLNA

Avlidna medlemmar!

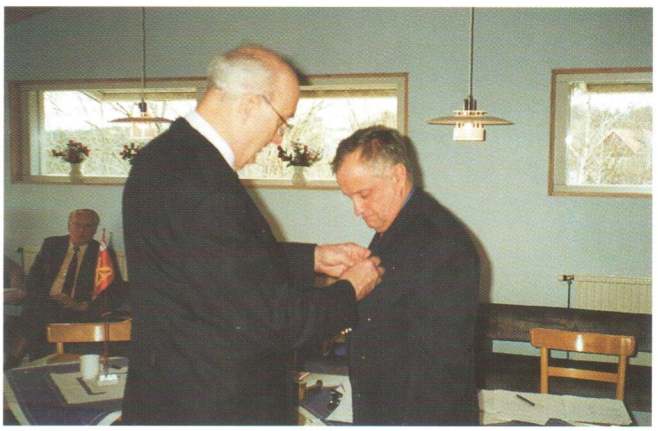
Vi tackar för deras trohet

IVAR ASKELÖF	KIL
KARL GUSTAF HOLMBERG	JÄRNA
BENGT KARLSTAM	TÄBY

Vapenbrödernas årsmöte 2000

Vapenbrödernas årsmöte avhölls i traditionell stil på Militärrestaurangen KA 1, 1 april 2000.

Ett 40-tal medlemmar deltog. I samband med mötet avtackades avgående *ordförande överste Stefan Jontell* och erhöll Vapenbrödernas silvermedalj.

Vice ordf. Ulf Ressel fäster vapenbrödernas silvermedaljen på avgående ordf. Stefan Jontell.

SISTA CHANSEN

Många är de vapenbröder som genom tiderna stött verksamheten vid Vaxholms Fästnings Muséum.

Dels som besökare men även som medhjälpare till *Mauritz Ljungberg* och senare *Torsten Dahlén* vid uppbyggnaden av de nuvarande utställningarna.

Då muséet till hösten kommer att nedmontera basutställningen för att bygga upp en helt ny utställning om kustförsvaret ber jag alla intresserade att företaga ett "*sista besök*" i det nuvarande muséet.

De nya utställningarna öppnas sommaren 2002 i samband med firandet av 100-årsminnet av Kustartilleriets tillblivelse. Passa på och var nostalgisk för möjligheten kommer inte tillbaka.

Välkomna

Erik Himmelstrand
Museichef

Museet är öppet dagligen

1.6–22.6	kl 12–14
24.6–13.8	kl 12–18
14.8–3.9	kl 12–16

Färjan Kastell 1 trafikerar då Vaxholm–Kastellet varje hel- och halvtimme.

Tel: 08-541 721 57

POSTTIDNING Borg-Skum KA1
185 82 Vaxholm

Kamrat-föreningsträff

Vid KA1 i Vaxholm

2000-05-25–27

Preliminärt program

Fredag 25 augusti

15.00–17.00	Ankomst och förläggning KA 1
16.30–17.00	Matsalen öppen för middag
18.00	C Amf 1 välkomnar och informerar i Biografen, med film om Amfbrig
19.00	Baren öppen i spisrummet för samkväm

Lördag 26 augusti

07.30	Frukost i matsalen Lunch hämtas av resp buss i matsalen
09.00	Avresa till Ljusterö färja för båttransport till Siaröfortet på Kyrkogårdsön. Guidning av Urban Sobéus Medhavd lunch intas i det gröna
16.00	Tillgång till bastu i simhallen
18.30	Samling för drink i spisrummet med vandring till kamratmiddag med dans och ev underhållning

Söndag 27 augusti

08.00	Frukost
09.00	Besök Bogesunds slott med kaffe på Bogesunds vandrarhem Lunch medsändes i bussarna för hemfärden, i medhavda ISO-kärl "hemifrån"!!

Kostnad per person 500 kr. Endast deltagande i middagen 300 kr per person. Anmälan med deltagarlista på fax 08-57012571 senast 24 juli. Har ni några frågor ring till sekr Agneta telefon 08-541 724 01 eller klubbmästaren Christina telefon 08-541 724 25.

Hjärtligt välkomna

Bengt Andersson
Ordförande

VAPENBRÖDER

ANMÄL ER GENOM ATT BETALA IN PÅ POSTGIRO 9 33 80-4 SENAST DEN 24 juli
500:-/PERSON FÖR HELA TRÄFFEN. 300:-/PERSON FÖR MIDDAG MED DANS
Märk talongen med namn på deltagare och att det gäller Kamratträffen augusti

Tacktelegram

från avgående
andre vice ordförande Karl Erik Djärf

Bästa Vapenkamrater!

Vid årsmötet den 1 april 2000 lämnade jag kontaktmannaskapet och med anledning härav framföres ett varmt tack för den vänlighet som visats mig i *"Sorg och Gamman"*.

Med vapenkamratliga hälsningar tecknas:

Karl Erik Djärf

Efter-lysning

Jag har förmånen att ha min arbetsplats på Rindö. Kontoret är beläget vid Oxdjupet, i bygganden fortet. Fortet är byggt på det s k Kaptensberget.

Många frågar vad namnet Kaptensberget kommer ifrån. Trots idoga efterforskningar kan jag inte ge något svar.

Finns det någon av Vapenbröderna som kan hjälpa mig? Gärna svar i Borgskum.

Arne Sundberg
Vapenbroder